ئۇيغۇرلاردا ئىسلام

رامىزاندىكى قەدىر كېچىسى قاچان؟

مەريەم مۇھەممەد

رامزانىدىكى قەدىر كېچىسى قاچان؟

مەريەم مۇھەممەد

ئىسلام دىنىنىڭ مۇقەددەس رامزان ئېيى بۇ يىل 28-فېۋرال كېچىسى يېڭى ئاينىڭ كۆرۈنۈشى بىلەن باشلانىدى. پۈتۈن دۇنيادىكى مۇسۇلمانلار روھىنى پاكلاش، ئۆزىنى تەكشۈرۈش، ياخشى ئەمەللەرنى قىلىش ۋە يامانلىقلاردىن ساقلىنىش ئۈچۈن روزا تۇتۇشقا باشلىدى.

رامزاننىڭ ئۇچتىن ئىككى قىسمى ئاللىقاچان ئۆتۈپ بولدى، 19-مارت كېچىسى رامزاننىڭ ئاخىرقى ئون كېچىسى باشلانغانلىقىنى بىلدۈرىدۇ، بۇ ئون كېچىنىڭ بىرىدە ئالاھىدە كېچە قەدىر كېچىسى كېلىدۇ.

رامزاننىڭ ئاخىرقى كۈنلىرى نېمە ئۈچۈن شۇنچە مۇھىم؟ مۇسۇلمانلار روزى ھېيتقا قەدەر قانداق دۇئا قىلىدۇ؟ تۆۋەندە بۇ ھەقتە توختىلىمىز.

قەدىر كېچىسى دېگەن نېمە؟

ئەرەب تىلىدىكى «ھۆكۈم كېچىسى» مەنىسىنى بىلدۈرىدىغان قەدىر كېچىسى قۇرئان كەرىمنىڭ مۇھەممەد ئەلەيھىسالامغا تۇنجى قېتىم نازىل بولغان كېچىنى كۆرسىتىدۇ.

قەدىركېچىسى ئىسلام كالېندارىدىكى ئەڭ مۇقەددەس كېچىلەرنىڭ بىرى. ئۇ پەقەت رامزان مەزگىلىدە يۈز بېرىدۇ ۋە كۈن ئولتۇرغاندىن كۈن چىققۇچە بىر كېچە داۋاملىشىدۇ، بۇ مۇقەددەس كېچە ئادەتتە رامزاننىڭ ئاخىرقى ئون كېچىسىنىڭ مەلۇم بىرىگە توغرا كېلىدۇ.

قەدىر كېچىسى قاچان؟ رامزاننىڭ قايسى كۈنى يۈز بېرىدۇ؟

قەدىر كېچىسى قاچان يۈز بېرىدىغانلىقى توغرىسىدا كۆپلىگەن سەھىھ ھەدىسلەر مەۋجۇت بولۇپ، قەدىر كېچىسى رامزاننىڭ ئاخىرقى ئون كېچىسىنىڭ بىرىدە بولىدۇ.

رامـزانـنىڭ 27-كېچىسـى قەدىر كېچىسـى بـولـىدىغـانـلىقـى ھەقـقىدىمۇ ھەدىسـلەر كەلـگەن. بـاشـقا ھەدىسلەردە «قەدىر كېچىسىنى رامزانـنىڭ ئاخىرقى ئون كېچىسـىنىڭ تاق كېچىلىرىدىن ئىزدەڭلار» دەپ كەلگەن. قەدىر كېچىسى شەرەپ ۋە پەزىلەتتە مىڭ ئايدىن ئارتۇق. پەرىشتىلەر ۋە جىبرىئىل شۇ كېچىدە پەرۋەردىگارىنىڭ ئەمرى بىلەن زېمىنغا ئاللاھ تەقدىر قىلغان بارلىق ئىش ئۈچۈن چۈشىدۇ. شۇ كېچە تاڭ يورۇغانغا قەدەر پۈتۈنلەي تىنچ - ئامانلىقتىن ئىبارەتتۇر.

قەدىر كېچىسىنىڭ قانداق ئەھمىيىتى بار؟

قەدىر كېچىسى مۇسۇلمانلارنىڭ دەستۇرى قۇرئان كەرىم دۇنياغا نازىل بولغان پەزىلەتلىك كېچىدۇر. قەدىر كېچىسى مىڭ ئايدىن ئارتۇق ئەۋزەللىككە ئىگە بىر كېچە. مۇسۇلمانلار بۇ كېچىدە مىڭ ئاي ئىبادەت قىلغانىنىڭ ساۋابىغا ئېرىشىش ئۈچۈن ئۇخلىماي ئىبادەت قىلىشقا تىرىشىدۇ. قۇرئان ئاللاھنىڭ سۆزى بولۇپ، ئۇ ئەخلاق مىزانى، مەنىۋى يېتەكچىلىك ۋە پەيغەمبەرلەر ھەققىدىكى بايانلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

قەدىر سۆزىنىڭ ئەرەب تىلىدىكى مەنىسى «تەقدىر» ياكى «پەرمان» دېمەكتۇر. مۇسۇلمانلار ئۆزلىرىنىڭ تەقدىرىنى ۋە ئۇلار ئۈچۈن ئاللاھ تەرىپىدىن يېزىلغان ئىشلارنى دۇئا ۋە ئىبادەت ئارقىلىق ئۆزگەرتەلەيدۇ دەپ قارىلىدۇ.

رامزانىنىڭ ئاخىرقى 10 كېچىسىدە مۇسۇلمانلار قانداق دۇئا قىلىدۇ؟

قەدىر كېچىسى رامزان ئېيىنىڭ ئاخىرقى 10 كېچىسىنىڭ قايسى كېچىسى يۈز بېرىدىغانلىقى ئېنىق بولمىغاچقا، بارلىق مۇسۇلمانلار رامزانىنىڭ ئاخىرقى ئۈچتىن بىرىدىكى ھەر بىر كېچىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىشقا ئىلھاملاندۇرۇلىدۇ. رامزان كېچىلىرى ئاللاھقا يۈزلىنىپ، ئاللاھتىن مەغفىرەت تىلىگەن ۋە ھەقىقىي تەۋبە قىلغان كىشىلەر ئۈچۈن ئاللاھنىڭ رەھمىتى ۋە مەغپىرىتى بىلەن تولغان كېچىلەردۇر. باشقا كېچىلەرمۇ ھەم شۇنداق ئەلۋەتتە. ئەمما، رامزان كېچىلىرى تېخىمۇ شۇنداق.

بۇ كېچىلەردە رامزان كۈنلىرىنىڭ قائىدە-يوسۇنلىرى بويىچە روزا تۇتۇش، قۇرئان ئوقۇش ۋە تەراۋىھ (رامزاندا ئوقۇلىدىغان ئالاھىدە نامаз) ئوقۇش قاتارلىق ئىبادەتلەر بىلەن شۇغۇللانغاندىن سىرت، يەنە تەۋبە-ئىستىغپار ئېيتىشقا ئەھمىيەت بېرىلىدۇ ۋە پۈتۈن كېچىنى ئۇخلاش بىلەن ئۆتكۈزۈشنىڭ

ئورنىغا، رامزان كېچىلىرى دۇئا قىلىش بىلەن ئۆتكۈزۈلىدۇ. مۇسۇلمانلار بۇ ئاخىرقى 10 كېچىدە ئېتىكاپقا كىرىدۇ، كېچە-كۈندۈز ئىخلاس بىلەن دۇئا-تىلاۋەت قىلىدۇ.

بۇ ئاخىرقى 10 كېچىدە مۇسۇلمانلار ناھايىتى كەڭ قورساق ۋە ئاق كۆڭۈل بولۇشقا رىغبەتلەندۈرۈلىدۇ. يەنى زاكات بېرىش، ئىختىيارىي خەير-ساخاۋەت قىلىش، مۇھتاجلارغا ئىپتارلىق تاماق بېرىش، خەير-ساخاۋەت ئىشلىرىغا ئىئانە قىلىش، ياخشى ئىش ياكى ساۋابلىق ئىشلارنى قىلىش قاتارلىق نۇرغۇن ئىشلارنى قىلىشقا بۇيرۇلىدۇ.

ئىنگلىزچىدىن ئازادئاي غەيرەت تەرجىمىسى

https://www.dispatch.com/story/lifestyle/faith/2025/03/20/ramadan-2025-laylat-al-qadr-last-10-nights-islam-muslims/82546002007/